

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Brugge
Ruddershove 4
8000 Brugge

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI - Verbeterd

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 5

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Brugge / W65M-W65B-RMID-RMIB-KNI / 2022

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag - Verbeterd

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 18 mei 2022.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Het verslag neemt de aanvullende informatie in aanmerking die door uw OCMW werd bezorgd op 19 augustus 2022. Zie punt 5.3. voor meer informatie.

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2020	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2020	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2021	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	geen controle uitgevoerd	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	geen controle uitgevoerd	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2020	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken.

Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Steekproeffacturen

Er ontbraken sommige facturen.

Indien de betrokkene aangesloten is bij de mutualiteit, betoelaagt de POD MI enkel het remgeld. Dit geldt voor medische, farmaceutische en ambulante kosten.

Steekproef sociale dossiers Mediprima

Er is soms geen vermelding van de afgifte van een medische kaart en/of geen vermelding van de duurtijd van de medische kaart.

Bij het afleveren van een medische kaart in het kader van Mediprima dient dit ook opgenomen te worden in de kennisgeving, waarbij de geldigheidsperiode van de beslissing weergegeven moet worden (of een vermelding tegen wanneer de beslissing uiterlijk herzien wordt). Dit kan een sanctie tot gevolg hebben. Een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar wordt deze beslissing herzien.”

Er werden kosten ingediend voor een persoon die aangesloten is bij het ziekenfonds en die ten laste zijn van het ziekenfonds. Vanaf het moment dat de begunstigde wordt aangesloten bij het ziekenfonds moeten de kosten eerst daar voorgelegd worden vooraleer het eventuele remgeld in te dienen bij de POD MI.

In geval van retroactieve aansluiting dient het OCMW de gewone kosten vanaf datum aansluiting, ingediend via het DI formulier, ter terugbetaling aanbieden bij de mutualiteit. Wanneer het OCMW de terugbetaling van de mutualiteit ontvangt, dient het OCMW de nodige rechtzettingen te doen ten aanzien van de POD MI: regularisatie van het DI formulier of indienen van een F-formulier.

Voor wat betreft de kosten ingediend in Mediprima kan er geen retroactieve rechtzetting gebeuren. Het OCMW is wel verplicht om in geval van aansluiting van de begunstigde de beslissing Mediprima onmiddellijk stop te zetten.

Het is aangewezen om alle gegevens met betrekking tot de aansluiting bij de mutualiteit op te nemen in het sociaal verslag. Om misverstanden te vermijden is het aangewezen om te vermelden of de aansluiting al dan niet retroactief is.

Er was van een reguliere tewerkstelling van een betrokkene, maar er werden geen stappen gezet naar aansluiting bij een ziekenfonds. Dit is een wettelijke verplichting en heeft een sanctie tot gevolg.

De borgstelling moet onderzocht worden voor visumplichtige personen die geen asielzoeker zijn en die nog geen twee jaar in België verblijven. Dit dient te gebeuren door contact te nemen met de Dienst Vreemdelingenzaken per mail. Het volstaat bovendien niet om enkel voort te gaan op de verklaring van betrokkene dat deze al langer dan 2 jaar in België verblijft. Een bewijsstuk dat aangeeft dat betrokkene al langer dan 2 jaar ononderbroken in België of een voldoende gedetailleerde beschrijving betreffende de periode dat betrokkene beweert hier reeds te verblijven zijn noodzakelijk om af te zien van de vereiste de garantstelling te onderzoeken. Het niet onderzoeken van de borgstelling wanneer nodig heeft mogelijk een sanctie tot gevolg.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Als de betrokkene geen financiële steun krijgt/ geen inkomen heeft en hij is aangesloten bij de mutualiteit, betaalt de POD MI enkel het remgeld. Dit geldt voor medische, farmaceutische en ambulante kosten.

Controle sociale dossiers Mediprima

Voor verschillende steekproefdossiers Mediprima waren er geen kennisgevingen voor de medische kaart en/of werd er geen duurtijd vermeld van de medische kaart in de kennisgeving.

Dit is echter een wettelijke verplichting: er moet én altijd een kennisgeving zijn voor de medische kaart én er moet in deze kennisgeving ook de duurtijd van die medische kaart vermeld worden (zie organieke OCMW-wet van 08/07/1976 en de handleiding van Mediprima).

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Sommige dossiers werden eventueel minder betoelaagd door de POD MI.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

1 dossier werd te veel betoelaagd door de POD MI.

Er was een goede opvolging van de subsidies in het kader van de wet van 02 april 1965. Slechts enkele dossiers werden niet of minder betoelaagd door de POD MI.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

GPMI beperkt in de tijd

In sommige steekproefdossiers werd het GPMI contract opgemaakt voor een bepaalde periode. Er wordt aanbevolen om deze GPMI contracten op te maken voor onbepaalde duur/looptijd (of "tot einde studies" in het geval van een GPMI student).

GPMI: engagementen van het OCMW

Het uitbetalen van het leefloon is geen engagement van het OCMW. Dit is een wettelijke verplichting van het OCMW indien aan de toekenningvoorwaarden van het leefloon voldaan is.

Kennisgeving

Artikel 21 van de wet van 26/05/2002 regelt de bepalingen ter zake.: De beslissing moet met reden worden omkleed. Deze motivering moet afdoende zijn en moet zowel betrekking hebben op de juridische als op de feitelijke elementen die aan de beslissing ten gronde liggen.

In §2 van deze wet wordt meer bepaald gespecificeerd dat, wanneer de beslissing betrekking heeft op een som geld zij het toegekende bedrag moet vermelden, evenals de berekeningswijze en de periodiciteit.

Aanvraag van uittreksels van de drie maanden die aan de eerste aanvraag voorafgaan: Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaan aan zijn aanvraag.

Systematische aanvraag van alle uittreksels bij de herzieningen (of alle uittreksels van de laatste drie maanden):

Hoewel het vanzelfsprekend is dat het onderzoek van de bestaansmiddelen van de begunstigde deel uitmaakt van het sociaal onderzoek en dat de kopieën van uittreksels waarop de eventuele maandelijkse bestaansmiddelen verschijnen, kunnen geëist worden, kunnen deze bewijzen ook op andere manieren verkregen worden, via de loonfiches, het overzicht van de vakbond, de uitbetalingskassen en via de KSZ-stromen.

Bovendien vormt de eis om systematisch de volledige rekeninguittreksels van de laatste 3 maanden voor te leggen een onaanvaardbare inbreuk in het privéleven van de gebruiker, een begunstigde van het recht op maatschappelijke integratie is wettelijk niet verplicht om zijn maandelijkse uitgaven voor te leggen aan en te rechtvaardigen voor het OCMW.

De toekenning of de verlening van het RMI laten afhangen aan het voorleggen van deze elementen is evenmin correct; artikel 3 van de wet van 26/05/2002 somt de 6 toekenningsvoorwaarden op van het recht op maatschappelijke integratie en het is niet aan jullie centrum om hier nieuwe voorwaarden aan toe te voegen.

De arbeidsrechtbanken hebben meermaals geoordeeld dat de OCMW's niet systematisch mogen eisen dat elke aanvrager zijn rekeninguittreksels voorlegt bij de herzieningen van een dossier; deze eis is enkel wettelijk gerechtvaardigd als er **concrete en objectieve** aanwijzingen zijn die twijfel doen rijzen over de omvang van de middelen van de betrokken persoon.

Het **Hof van Cassatie** heeft in zijn arrest van 03/09/2016 ook geoordeeld dat een diepgaand bankonderzoek niet gerechtvaardigd is bij gebrek aan voldoende bewijs voor het verbergen van middelen.

De sociale dienst is verplicht om haar praktijken ter zake te herzien.

Bij de volgende inspecties zal de inspecteur/inspectrice er in het bijzonder op letten dat dit soort aanvraag enkel nog wordt geformuleerd in uitzonderlijke situaties, zoals die bepaald worden door het Hof van Cassatie. In het sociaal verslag moet worden uitgelegd waarom er voldoende, concrete en objectieve aanwijzingen zijn voor het verbergen van middelen.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Er is een miniem cijfermatig boekhoudkundig verschil, net zoals bij de vorige inspectie.

De behandeling van de knipperlichten

De knipperlichten worden correct opgevolgd. Na controle blijken er alleen nog knipperlichten open te staan met code 2. Dit wil zeggen dat de betrokkenen nog moeten terugbetalen maar dat het OCMW nog geen effectieve ontvangsten heeft of dat de betrokkene via een afbetaalplan aan het terugbetalen is. Het OCMW dient dus deze terugvorderingen verder op te volgen en de ontvangen sommen overmaken aan de POD MI.

Dit werd ook vastgesteld bij de vorige inspectie.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: het OCMW wordt gevraagd om de kennisgeving aan te passen volgens de wettelijke bepalingen. Dit moet met onmiddellijke ingang doorgevoerd worden voor alle lopende.

Leefloon dossiers: de kennisgeving dient steeds de berekeningswijze van het aanvullend leefloon te bevatten als er rekening gehouden wordt met inkomsten. Dit is eveneens van toepassing bij een stopzetting of weigering wegens voldoende inkomsten. Ook moet de kennisgeving de categorie vermelding met het barema zodat de betrokkene de uit de berekeningswijze kan afleiden dat het aanvullend leefloon of stopzetting/weigering correct is. Dit moet met onmiddellijke ingang doorgevoerd worden voor alle lopende RMI dossiers.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

5.3 Betwisting

Als gevolg van de bewijsstukken die uw diensten op 19 augustus 2022 hebben bezorgd via MI.Inspect_office@mi-is.be en de analyse hiervan door de dienst inspectie werd BIJLAGE 1: Controle van de medische hulp in het kader van de wet van 2 april 1965 en van het MB van 30 januari 1995: Periode 2020 en de bijhorende controletabel 1 aangepast.

Daarentegen werd BIJLAGE 2: Controle van de subsidies toegekend in het kader van de wet van 02 april 1965 – periode 2020 en de bijhorende Controletabel 2 niet aangepast. Er werd wel het standpunt van de POD MI toegevoegd.

Hierbij kunnen nog de volgende opmerkingen gemaakt worden:

De voorbereiding en het nasturen van bewijsstukken

- De inspectiedienst heeft op 24 januari 2022 de voorbereidingsmail verstuurd. De 1^e controle dag ter plaatse was op 11 april 2022. De inspectiedienst is van oordeel dat

deze termijn volstaat om ontbrekende stukken tijdig op te vragen. Het “vinden” van bewijsstukken na ontvangst van het inspectieverslag dat verzonden werd op 05 augustus 2022 kan wijzen op een gebrekkige administratieve opvolging binnen het OCMW. Er werd ook een aanvullende voorbereidingsmail verstuurd op 08/02/2020 maar dit had geen impact op de betwisting van 19/08/2022). We wijzen U er graag op dat we deze manier van werken niet constructief is. We proberen het OCMW tegemoet te komen door ruim op voorhand onze afspraak in te plannen en voldoende tijd te geven om alle stukken te verzamelen zodat de controles vlot kunnen verlopen en er achteraf geen bijkomende administratie wordt gegenereerd door middel van bijkomende rapporten.

- Tijdens de controle ter plaatse heeft de inspecteur meermaals aan de betrokken medewerkers gevraagd en de tijd geboden om de vastgestelde verschillen voor verschillende gecontroleerde materies te verklaren / te bewijzen met eventueel aanvullende bewijsstukken. We zouden het op prijs stellen mocht u bij de toekomstige controles de ruime voorbereidingstijd en kansen tijdens de controles ten volle benut om alle opgevraagd bewijsstukken te voorzien tijdens de controle. Op die manier kunnen de juiste conclusies getrokken worden tijdens de controle en besproken worden tijdens het debriefing moment dat na de controle wordt gehouden.

De verwerking van de formulieren

- Het OCMW haalt verschillende malen aan dat binnen het OCMW softwarepakket er een “groen balkje” verschijnt met “aanvaard” erin. Dit betekent enkel dat het formulier ontvangen werd door de POD MI. Dit betekent geenszins dat het formulier correct is en/of uitbetaald zal worden. Dit kan door het OCMW maandelijks gecheckt worden op de betrokken maandlistings van de POD MI. Hierop kan geverifieerd worden of de identiteit, de periode, het bedrag, het toelage%, ... correct is. Zoniet dient het OCMW deze formulieren zelf te corrigeren.
- De POD MI aanvaardt niet dat het OCMW na de 1^e controledag (en zo ook bij uitbreiding: na ontvangst van het inspectieverslag) stappen onderneemt om bepaalde teveel ontvangen toelagen nog recht te zetten. Dit is een beïnvloeding van het resultaat van de inspectie en kan daarenboven ook een impact hebben indien er geëxtrapoleerd werd.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	2020	Zie bijlage 2	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terug Vordering €	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings -periode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	2020	14.257,35	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Annemarieke De Knijf